

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZZP-076-81-8/KAS/12/13

Pan

Witold Stępień

Marszałek Województwa Łódzkiego

al. Piłsudskiego 8

90-051 Łódź

Szanowny Panie Marszałku;

Działając na podstawie art. 47 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹ zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji oraz zajęcie stanowiska odnośnie planów dotyczących przekształcenia lub likwidacji Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Warcie.

W związku z powzięciem informacji o planowanej likwidacji ww. Oddziału (z uwagi na wysokie koszty jego funkcjonowania), Rzecznik Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego – Pani Małgorzata Staškowiak – pismem z dnia 25 października 2012 r. (znak: RzPP-ZZP-RzSzP-501-32-1/MST/12) wystąpiła do Pana Wiktora Adamiaka – p.o. Dyrektora ww. podmiotu leczniczego z prośbą o informację dotyczącą planów Dyrekcji Szpitala w Warcie, odnośnie dalszego funkcjonowania Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży.

W odpowiedzi, pismem z dnia 29 października 2012 r. (znak: WSP.DOZ-071/50/12), Dyrektor poinformował, iż w związku z wysokimi kosztami utrzymania wskazanego Oddziału oraz złożeniem wypowiedzenia przez dwóch lekarzy psychiatrów dzieci i młodzieży, wystąpiono do Zarządu Województwa Łódzkiego z wnioskiem o przekształcenie Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży w Pododdział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży w ramach struktury jednego z oddziałów psychiatrycznych dla kobiet. W ww. piśmie wskazano, iż jednym z głównych powodów wystąpienia do Zarządu Województwa Łódzkiego był m.in. „*niewystarczający popyt na określony rodzaj świadczeń zdrowotnych*”.

Niemniej, z uzyskanych przez Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego informacji wynika, iż w połowie listopada podczas zebrania Rady Społecznej Szpitala, była przedstawiona zarówno propozycja przekształcenia jak i likwidacji Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży.

¹ Tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 159 z późn. zm.

Tym samym pismem z dnia 31 października 2012 r. (znak: RzPP-ZZP-076-81-1/KAS/12), wystąpiono do Pana Wiktora Adamiaka – p.o. Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Warcie z prośbą o informację w przedmiocie powyższego.

W wyjaśnieniach Dyrektora z dnia 9 listopada 2012 r. (znak: WSP.KS.070/80/12) wskazano, iż planowe jest utworzenie pododdziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży w strukturze oddziału psychiatrycznego obserwacyjno-diagnostycznego dla kobiet, „*ale o zmniejszonej (urealnionej) liczbie łóżek z 34 do 15. Utrzymanie tego rodzaju specjalistycznej usługi zabezpieczyłoby dostępność dzieci i młodzieży do specjalistycznej, stacjonarnej pomocy psychiatrycznej i psychologicznej.*” Ponadto podniesiono, że „*powodem podjęcia decyzji o stworzeniu pododdziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży w strukturze oddziału diagnostyczno-obszewacyjnego dla kobiet, są korzyści jakie mogą wynikać z takiego połączenia zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dla dorosłych kobiet. Większość pacjentów leczonych w oddziale psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży mieszka w rodzinach niepełnych, dysfunkcyjnych lub są wychowankami różnorodnych instytucji (...). Wydaje się, że umożliwienie młodzieży w trakcie leczenia w oddziale dodatkowego kontaktu z dorosłymi, zwiększy szansę na rozwój umiejętności komunikowania się, nawiązywania i utrzymywania prawidłowych wzajemnych relacji, modyfikowania niewłaściwych wzorców zachowań, tworzenia integracyjnych grup terapeutycznych. Taki model funkcjonowania odwołuje się do naturalnych sytuacji w jakich żyje i funkcjonuje dziecko na co dzień. Dodatkowo możliwość kontaktowania się kobiet z dziećmi i młodzieżą w trakcie często długotrwałego pobytu w oddziale, pozwala na szybszy powrót do normalnego i prawidłowego funkcjonowania.*” Kopia pisma stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia.

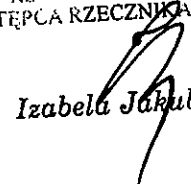
Z uwagi na powyższe, pismem z dnia 19 listopada 2012 r. (znak: RzPP-ZZP-076-81-4/KAS/12) wystąpiono do Pani dr hab. n. med. prof. nadzw. Agnieszki Gmitrowicz – konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży z prośbą o opinię odnośnie kwestii podniesionych przez Pana Wiktora Adamiaka w rzeczonych wyjaśnieniach.

W dniu 7 grudnia 2012 r. do Biura Rzecznika Praw Pacjenta wpłynęła przedmiotowa opinia Pani Konsultant (kopia pisma w załączeniu), w której wskazano m.in. iż „*wskazane przez p.o. Dyrektora [w piśmie z dn. 9 listopada 2012 r.] straty nie świadczą w ogóle o złym zarządzaniu oddziałem, a są jedynie odzwierciedleniem znacznego niedofinansowania psychiatrycznego leczenia stacjonarnego dzieci i młodzieży. (...) Zmniejszenie liczby łóżek w OPDiM w Warcie mogłoby znacząco obniżyć dostęp do psychiatrycznych świadczeń dla dzieci i młodzieży w trybie stacjonarnym w województwie łódzkim (...) odnośnie „korzyści” połączenia dzieci i młodzieży z chorymi psychicznie kobietami, jako kontrargument wskażę najpierw oczywisty aspekt pedagogiczny – dzieci wymagają innych warunków nauczania i innych oddziaływań, uwzględniających specyfikę rozwojową (...) oraz aspekt czysto psychiatryczny wynikający z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, nakładający na świadczeniodawcę obowiązek zapewnienia godnych warunków leczenia oraz najmniejszej uciążliwości dla pacjenta; ponadto nie ma podstaw klinicznych, ani naukowych, aby wdrażać „integracyjny model leczenia, polegający na połączeniu oddziału młodzieżowego z oddziałem dla kobiet”. Model integracyjny w psychiatrii dzieci i młodzieży polega na łączeniu metod terapii, a nie zróżnicowanych wiekowo grup pacjentów.”*

Należy ponadto podnieść, iż w województwie łódzkim umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia (dalej: NFZ) w 2012 r. na świadczenia zdrowotne w rodzaju *świadczenia psychiatryczne dla dzieci i młodzieży* zawarło czterech² świadczeniodawców. Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży Szpitala w Warcie aktualnie dysponuje 34 łózkami rejestrowymi, zaś 28 łózkami kontraktowymi.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie *Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego*³ ustanowiono Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (dalej: NPOZP), którego celem jest m.in. poprawa dostępności do psychiatrycznych świadczeń opieki zdrowotnej. W załączniku 2 cz. I pkt C wskazano minimalny wskaźnik dla oddziałów stacjonarnych w placówkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi 0,4 łóżka/10 tys. mieszkańców. Z Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla województwa łódzkiego wynika, iż na terenie ww. województwa powinno funkcjonować 101 łóżek stacjonarnych, natomiast corocznie od 2010 r. wskaźnik dla województwa jest mniejszy niż rekomendowany w NPOZP. Ponadto, nie zmieniła się sytuacja wskazana w ww. Regionalnym Programie, tj. „łóżka psychiatryczne dla dzieci zlokalizowane są tylko w dwóch miejscach w regionie tj. w Łodzi i w Warcie, zatem nie jest spełniony warunek równomiernego rozłożenia łóżek tego typu na terenie województwa.”⁴

Mając na uwadze powyższe, zwracam się z uprzejmą prośbą o informację jak na wstępie, tj. o przekazanie informacji oraz zajęcie stanowiska odnośnie planów dotyczących przekształcenia lub likwidacji Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Warcie.

z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZASTĘPCA RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Izabela Jakubczak-Rak

Załączniki:

- 1) Kopia pisma Pana Wiktora Adamiaka – p.o. Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Warcie z dnia 9 listopada 2012 r. (znak: WSP.KS.070/80/12);
- 2) Kopia pisma Pani dr hab. n. med. prof. nadzw. Agnieszki Gmitrowicz – konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży z dnia 2 grudnia 2012 r.

Do wiadomości:

1. Pani dr hab. n. med. prof. nadzw. Agnieszka Gmitrowicz - Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, SPZOZ Centralny Szpital Kliniczny II Klinika Psychiatrii - Oddział Młodzieży, ul. Czechosłowacka 8/10 92-216 Łódź;
2. Pan Prof. dr hab. Tomasz Wolańczyk, Konsultant Krajowy w dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, Klinika Psychiatrii Wieku Rozwojowego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, ul. Marszałkowska 24, 00-576 Warszawa

² <https://aplikacje.nfz.gov.pl>

³ Dz.U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128

⁴ Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla województwa łódzkiego na lata 2011-2015, str. 46

